

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนาฐานข้อมูลบรรณานุกรมระบบเกษตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นางสาววรลักษณ์ สุธีรบรรณนา	
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ. อังสนา ธงไชย	ประธานกรรมการ
	อ. ดร. เมธี เอกะสิงห์	กรรมการ
	ผศ. ตรูณี ณ ลำปาง	กรรมการ
	อ. สงวนศักดิ์ สิ้นเจิมศิริ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการฐานข้อมูลบรรณานุกรมระบบเกษตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการจัดการทางบรรณานุกรมหรือโปรแกรมเรฟเฟอเรนซ์ มาเนเจอร์ เวอร์ชัน 9.0 และจัดทำคู่มือศัพท์สัมพันธ์ระบบเกษตรฉบับภาษาอังกฤษ-ไทยตามมาตรฐานของการจัดทำศัพท์สัมพันธ์ การดำเนินงานเริ่มจากการรวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์และศึกษาองค์ประกอบ โครงสร้างและลักษณะของศัพท์สัมพันธ์ตามหลักเกณฑ์ของมาตรฐานสากล จากนั้นจึงจัดทำศัพท์สัมพันธ์ระบบเกษตรภาษาอังกฤษ-ไทย โดยรวบรวมคำศัพท์หลักจากศัพท์สัมพันธ์อะโกรวอคขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และศัพท์สัมพันธ์เอ็น เอ แอล ของหอสมุดเกษตรแห่งชาติ ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์เนื้อหาด้านระบบเกษตร แล้วจึงพัฒนาฐานข้อมูลบรรณานุกรม โดยออกแบบโครงสร้าง องค์ประกอบและกำหนดลักษณะการจัดเก็บศัพท์สัมพันธ์เพื่อการค้นคืนในฐานข้อมูลพร้อมทั้งได้ทดสอบผลการค้นคืนของศัพท์สัมพันธ์อะโกรวอคและศัพท์สัมพันธ์เอ็น เอ แอล ของศัพท์ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบถ่วงน้ำหนักเพื่อเลือกกระดบ โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศัพท์ที่จะจัดเก็บในฐานข้อมูลที่สร้างขึ้น จากการวิเคราะห์เนื้อหาด้านระบบเกษตรพบว่า ศัพท์สัมพันธ์อะโกรวอค มีสัดส่วนการกระจายตัวในเนื้อหามากกว่าศัพท์สัมพันธ์เอ็น เอ แอล แต่มีจุดอ่อนในส่วนของคำศัพท์ด้านการวางแผนเชิงนโยบายและการจัดการทางเศรษฐศาสตร์และวิธีการที่เน้นการมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยสามารถสร้างฐานข้อมูลบรรณานุกรมระบบเกษตรที่ประกอบด้วยบทคัดย่อ จำนวน 552 ระเบียบ ใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บ 2.75 เมกกะไบต์ สำหรับการจัดทำศัพท์สัมพันธ์ระบบเกษตรภาษาอังกฤษ-ไทยสามารถรวบรวมศัพท์สัมพันธ์ระบบเกษตรจากศัพท์สัมพันธ์อะโกรวอคได้ จำนวน 649 คำ

จากการศึกษาโปรแกรมเรฟเฟอเรนซ์ มาเนเจอร์ พบว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการจัดทำฐานข้อมูลบรรณานุกรมที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากสามารถเข้าถึง เชื่อมโยง และถ่ายโอนบทความฉบับเต็มจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่สถาบันขอรับเป็นสมาชิก รวมทั้งขยายขอบเขตการค้นคืนสารสนเทศได้อย่างกว้างขวาง ผลการพัฒนาฐานข้อมูลบรรณานุกรมระบบเกษตรและการจัดทำศัพท์สัมพันธ์สามารถนำหลักการทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบรรณานุกรมไปใช้ในการบริหารและจัดเก็บเอกสารของส่วนราชการ นอกจากนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลบรรณานุกรมเฉพาะสาขาด้านการเกษตรที่ประกอบด้วยบทความครอบคลุมไปกับการจัดทำศัพท์สัมพันธ์ต่อไป และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่เน้นการวิจัยควรจัดทำฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชาด้วยโปรแกรมดังกล่าวเพื่อให้บริการและช่วยให้นักวิจัยสามารถประเมินเนื้อหาเอกสารและเลือกใช้สารสนเทศเพื่อการวิจัยได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	The Development of the Bibliographic Database for the Agricultural Systems at Chiang Mai University
Author	Miss Woraluck Suteerawantana
Master of Arts	Library and Information Science
Examining Committee	Assoc. Prof. Angsana Thongchai Lect. Dr. Methi Ekasingh Assist. Prof. Darunee Nalampang Lect. Sa-ngunsak Sinchermsiri

Abstract

The objective of this research was to study the management of Agricultural Systems bibliographic database of Chiang Mai University using Reference Manager version 9.0 and to create an Agricultural Systems English-Thai thesaurus. Processes of operational research are consisted of information resource collection and study on features, structures and characteristics of thesaurus in accordance with the international standards, construction of an Agricultural Systems English-Thai thesaurus by compiling descriptors from AGROVOC thesaurus developed by Food and Agriculture Organization of the United Nations, and thesaurus of the US National Agricultural Library – NAL to compare and analyze Agricultural Systems content, development of bibliographic database by designing its structure, component and format for information retrieval, and database evaluation by testing the sample retrieval results of AGROVOC and NAL using percentage and randomize method to select hierarchical level and store descriptors into the database. Regarding the conceptual analysis of Agricultural Systems descriptors' content between AGROVOC and NAL, it was found that content proportion of AGROVOC was more coverage than NAL. However, AGROVOC had its weakness in descriptors concerning economic management and policy planning and soft system.

The result revealed that Agricultural Systems bibliographic database including abstracts was consisted of 552 records containing 2.75 MB. As part of the Agricultural Systems English-Thai thesaurus construction was composed of 649 descriptors compiling from AGROVOC.

The study found that Reference Manager is an effective tool for creating bibliographic database because it can not only access, link and download full text from online databases which subscribed by institution but also enlarge domain of information retrieval. Based on the development of Agricultural Systems bibliographic database and the thesaurus construction pointed to the importance that concept of library and information science concerning keyword indexing could be applied to information storage and retrieval of documents in government organization. In addition, the recommendation of this study is to further develop specific bibliographic database in agriculture including abstract fields along with thesaurus construction. And research university's library should create its specific databases by using this program to service and help researchers evaluate and select precise information effectively.